

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Meziresortní komise pro řešení jódového deficitu (MKJD)

Meziresortní komise pro řešení jódového deficitu (MKJD) při Státním zdravotním ústavu (SZÚ) Praha

[Jod a štítná žláza](#) | [Optimalizace obsahu jodu v kravském mléce](#) | [Řešení jódového deficitu v ČR](#) | [Screening TSH novorozenců a prevence jódového deficitu u novorozenců, kojenců, gravidních a kojících žen](#) | [Dietární expozice jódů obyvatel v ČR](#)

[Jod a štítná žláza](#)

MKJD od r. 1995 realizuje a organizuje opatření k trvale udržitelnému stavu eliminace chorob z nedostatku jódů v ČR dle kritérií Mezinárodní rady pro sledování chorob z nedostatku jódů Světové zdravotnické organizace (ICCIDD WHO).

Na její práci se podílejí odborníci resortu zdravotnictví, zemědělství a výrobci potravin. Od druhé poloviny 90. let se podařilo na základě návrhů a práce Meziresortní komise realizovat důležitá opatření:

- Ministerstvo zdravotnictví zvýšilo legislativně Vyhláškou MZ ČR limit pro obsah jódů v kuchyňské soli na 27 +/- 7 mg/kg. Výrobci a dovozci kuchyňské soli na to operativně reagovali a navíc nestabilní jodid draselný nahradili stabilnějším jodidčanem draselným a zavedli vlastní sledování obsahu jódů v soli. Sůl s jódem se balí se do trojvrstvého obalu. Je dostupná ekonomicky i plošně ve všech prodejnách jednotkách v celé ČR. Zvýšil se počet domácností i výrobců potravin, kteří začali používat sůl s jódem. Sůl s jódem používá v současné době 96 % dotázaných spotřebitelů (2013). Obsah jódů musí být na obale vyznačen. Obohacování soli jódem je neefektivnější metoda k zajištění dostatečného zásobení jódem populace. Solit málo a pokrmy nepřisolovat je však zásadní vzhledem k zátěži organismu sodíkem. Denní dávka soli by proto neměla přesáhnout 6g.
- Do náhrad mateřského mléka a do doplňků stravy pro těhotné a kojící matky se začal přidávat jód.
- Jodid draselný byl zařazen jako léčivo mezi preparáty hrazené z veřejného zdravotního pojištění (t.č. s doplatkem 10 Kč). Gynekologové mají na základě doporučení České gynekologické společnosti možnost indikované suplementace těhotných a kojících žen.
- Pro těhotné a kojící ženy odborné lékařské společnosti doporučují suplementaci 100 ug jódů denně nejlépe ve formě tablet KJ nebo doplňků stravy s obsahem jódů.
- Od roku 1996 se monitoruje novorozenecké zásobení jódem v rámci screeningu kongenitální hypotyreózy (neonatální TSH)
- Od r. 1998 Centrum hygieny potravinových řetězců SZU Praha sleduje dietární expozici jódů a nejdůležitější dietární zdroje.
- Trvale se zdůrazňuje důležitost konzumace ryb, mořských produktů taktéž ve společném stravování (školním, nemocničním, závodním).
- Bohatým zdrojem jódů se stalo mléko a mléčné výrobky vlivem suplementace krmiv jódem za účelem zlepšení užitkovosti zvířat.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- Průběžně se sleduje a vyhodnocuje koncentrace jódu v moči zejména rizikových skupin obyvatel (dětí, těhotných žen).
- Sledují se možná rizika nadbytečného přívodu jódu.. Doporučuje se proto, aby používání doplňků stravy s obsahem jódu bylo uvážené.

Meziresortní komise informuje každoročně o výsledcích sledování stavu prevence nedostatku jódu v ČR ICCIDD WHO, v rámci informační kampaně 6. března Den jódu laickou veřejnost, odbornou veřejnost pravidelně konanými konferencemi.

Řešení jódového deficitu je dynamický proces a vyžaduje trvalou systematickou pozornost

a sledování, neboť musí reagovat na neustálé probíhající změny socioekonomických podmínek, složení výrobků i stravovacích zvyklostí. Jen tak mohou být prováděna správná opatření k prevenci onemocnění z nedostatku, event. nadbytku jódu.

V r. 2004 bylo oficiálně potvrzeno ICCIDD WHO, že v ČR je dle kritérií Zásad trvale udržitelného stavu prevence chorob z nedostatku jódu WHO ICCIDD jódový deficit úspěšně řešen.

MKJD

- nemá formální statut, nemá žádný rozpočet
- monitoring je hrazen z rozpočtu MZ ČR, grantů, projektů, sponzorských příspěvků institucí
- zasedá 2x ročně
- práce členů je dobrovolná

Předseda: MUDr. Marie Nejedlá, Státní zdravotní ústav Praha, Centrum podpory veřejného zdraví

Čestný předseda: Doc. MUDr. Jaroslav Kříž, Spol. hygieny a komunitní medicíny ČSL JEP

Tajemník: MVDr. Anna Niklová, Státní zdravotní ústav, Centrum podpory veřejného zdraví

Členové:

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

RNDr. Irena Řehůřková, Ph.D., Státní zdravotní ústav, Oddělení analýzy bezpečnosti potravin
Ing. Petr Beneš, Oddělení bezpečnosti potravin, Ministerstvo zemědělství ČR
Prof. Ing. Jan Trávníček, CSc., JČU Č. Budějovice, zemědělská fakulta
Ing. Jana Kozmíková, Ministerstvo průmyslu a obchodu
MUDr. František Musil, BIOLAB spol. s.r.o., Centrum laboratorní medicíny
MVDr. Ing. Vladimír Štika, Merck, spol.s.r.o.
Mgr. Dana Hrnčářová, Ph.D., 3.LF UK, Ústav hygieny, Praha
Ing. Alexandra Novotná, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Praha
Doc. Ing. Radovan Bílek, CSc., Endokrinologický ústav, Praha
MUDr. Eva Al Taji, Ph.D., Klinika dětí a dorostu UK, 3. LF a FNKV, Praha
MUDr. Kateřina Krylová, Fakultní nemocnice, Hradec Králové
Doc. MUDr. Marian Kacerovský, Ph.D, Fakultní nemocnice, Hradec Králové

Leták a animace:

http://www.szu.cz/uploads/documents/czpz/JOD/2018/Finale_jod_krivky.pdf
<https://www.youtube.com/watch?v=oldANrLOJ3E&feature=youtu.be>

Příspěvky

- [SKH statistika 2018 Čechy](#)
- [. SKH statistika 2018 Morava](#)
- [. Jodový deficit 2018 - mapa ČR](#)